UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

XI. De Maximo tyranno; qualiter is Gratianum dolo interemit: quo tempore propter metum Maximi, Iustina Valentiniani pueri mater, Ambrosio Mediolanensi Episcopo insidiari invita destitit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

Visual Library

A

Caput XI.

De Maximo tyranno; qualiter is Gratianum dolo interemit: quo tempore propter metum Maximi, Iuſtina Valentiniani pueri mater, Ambroſio Mediolanenſi Epiſcopo inſidiari invita deſtitit.

Iſdem fere temporibus quibus hæc Concilia Conſtantinopoli celebrabantur, in Occidentis partibus hæc geſta ſunt. Maximus ex inſula Britannia profectus, Imperium invaſit, & Gratianum B contra Alamannos tunc temporibus bellum gerentem aggreſſus eſt. In Italia vero, cum Valentinianus adhuc admodum puer eſſet, rerum cura penes Probum erat, virum Conſularem, qui tum Præfecturam Prætorii adminiſtrabat. At Iuſtina Valentiniani Auguſti mater, cum eſſet Ariana, viro quidem ſuperſtite conſubſtantialis fidei ſectatores nullo damno afficere potuerat. Sed poſt mortem viri, cum filius ipſius adhuc tenera ætate eſſet; Mediolanum veniens, maximos tumultus adverſus Ambroſium excitavit, eumque deportari in exilium juſſit. C Cumque populus pro incredibili amore quo Ambroſium proſequebatur, reſiſteret, & eos qui illum in exilium rapere contendebant, repelleret; eodem temporis momento nuntiatum eſt, Gratianum Maximi tyranni dolo interemptum fuiſſe. Etenim Andragathius Comes Maximi, occultatus in lectica muliebri quæ à mulis portabatur, cùm ſatellitibus ſuis præcepiſſet, ut ubique divulgarent Imperatoris uxorem eâ lecticâ vehi, juxta urbem Galliæ Lugdunum occurrit Imperatori fluvium tranſeunti. Ille uxorem ſuam eſſe credens, dolum minime præcavit: ſed in hoſtis manus, tanquam cæcus in foveam incidit. D Repente enim Andragathius è vehiculo proſiliens, Gratianum peremit. Obiit igitur Gratianus Merobaude & Saturnino Conſulibus, cum regnaſſet annis quindecim, vixiſſet autem annis quatuor ac viginti. Hic caſus iram matris Imperatoris Valentiniani adverſus Ambroſium repreſſit. Valentinianus vero neceſſitati temporis obſecutus, invitus licet, Maximum Imperii collegã admiſit. Probus tamẽ Maximi potentiã reformidans, ad partes Orienti propiores ſecedere conſtituit. Confeſtim igitur ex Italia digreſ-

Κεφ. ιά.

Περὶ μαξίμου τοῦ τυράννου, ὅπως τὸν γρατιανὸν ἀνεῖλε δόλῳ· ὅτε ἡ κατὰ ἀμβροσίου τοῦ ἐπισκόπου μεδιολάνων ἐπιβουλή, διὰ τὸν πρὸς μάξιμον δέος ἰουστίνα ἡ μήτηρ οὐαλεντινιανοῦ τοῦ μικροῦ, ἄκουσα ἐπέσχετο.

Ὑπὸ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους, καθ' οὓς ἐν κωνσταντινουπόλει τὰ τῶν συνόδων ἐγένετο, τάδε περὶ τὰ ἑσπέρια μέρη ἐγίνετο. μάξιμος ἐκ τῶν περὶ τὰς βρεττανίας μερῶν, ἐπανέστη τῇ ῥωμαίων ἀρχῇ, καὶ κάμνοντι γρατιανῷ εἰς τὸν κατὰ ἀλαμανῶν πόλεμον ἐπιτίθεται. ἐν δὲ τῇ ἰταλίᾳ κομιδῇ νέου τυγχάνοντος οὐαλεντινιανοῦ, τὴν τῶν πραγμάτων εἶχε φροντίδα πρόβος ἀπὸ ὑπάτων, τὴν ὑπάρχων τότε χειρίζων ἀρχήν. ἰουστῖνα δὲ ἡ τοῦ βασιλέως οὐαλεντινιανοῦ μήτηρ, τὰ ἀρειανῶν φρονοῦσα, ζῶντος μὲν τοῦ ἀνδρὸς οὐδὲν εἶχε βλάπτειν τοὺς φρονοῦντας τὸ ὁμοούσιον· ἐπειδὴ δὲ κομιδῇ νέος ἦν ὁ υἱός, καταλαμβάνουσα τὴν μεδιολάνων, ταραχὰς μεγίστας κατὰ τοῦ ἐπισκόπου Ἀμβροσίου ἐκίνησεν, ἐξορίαν αὐτὸν πεμφθῆναι κελεύουσα. ὡς δὲ ὁ λαὸς ἀντεῖχεν ὑπερβαλλόντως ἀγαπῶν τὸν Ἀμβρόσιον, καὶ τοῖς ἕλκειν ἐπὶ τὴν ἐξορίαν σπουδάζουσιν ἀνθίστατο, ἐν τοσούτῳ ἀγγέλλεται ὅτι γρατιανὸς δόλῳ τοῦ τυράννου μαξίμου ἀνῄρηται. ἐν φορείῳ γὰρ κλίνην μιμουμένῳ, ὑπὸ ἡμιόνων φερομένῳ, κατακρυφθεὶς ὁ μαξίμου στρατηγὸς ἀνδραγάθιος, προάγειν τοῖς δορυφόροις κελεύσας, ὡς εἴη τοῦ βασιλέως γρατιανοῦ γαμετή, ὑπαντᾷ τῷ βασιλεῖ περὶ λουγδοῦνον τῆς ἐν γαλλίᾳ πόλεως ποταμὸν διαβαίνοντι. ὁ δὲ πιστεύσας τὴν γαμετὴν εἶναι, τὸν δόλον οὐκ ἐφυλάξατο· ἀλλ' ὥσπερ τυφλὸς εἰς ὄρυγμα, τοῦ πολεμίου εἰς τὰς χεῖρας ἔπεσεν· ἐκπηδήσας γὰρ ἐκ τοῦ φορείου ἀνδραγάθιος, τὸν γρατιανὸν διεχρήσατο. τελευτᾷ μὲν οὖν ἐν ὑπατείᾳ μεροβαύδου καὶ σατορνίνου, βασιλεύσας ἔτη δεκαπέντε, ζήσας ἔτη εἰκοσιτέσσαρα. τοῦτο ἐπιγινόμενον, ἔπαυσε τὴν κατὰ Ἀμβροσίου τῆς μητρὸς τοῦ βασιλέως ὀργήν. οὐαλεντινιανὸς δὲ καὶ ἄκων, τῇ ἀνάγκῃ τοῦ καιροῦ πειθόμενος, τὴν μαξίμου βασιλείαν προσδέχεται. τότε ὁ πρόβος φοβηθεὶς τὴν μαξίμου δύναμιν, ἐπὶ τὰ ἀνατολικώτερα μέρη ἀναχωρεῖν πειρᾶται. καταλιπὼν οὖν ὡς εἶχεν ἀναχωρεῖ ἀπὸ τῆς ἰταλίας καὶ

τὴν ἰλλυρίδα γενόμενος γῆν, ἐν Θεσσαλονίκῃ τῆς Μακεδονίας διέτριβεν.

Κεφ. ιβ'.

Ὡς ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος κατὰ Μαξίμου δύναμιν μεγίστην ηὐτρεπίζετο, καθ' ὃν καιρὸν Ὁνώριος αὐτῷ ἐκ Πλακίλλης ἐτέχθη, Ἀρκάδιον μὲν ἐν Κωνσταντίνου πόλει κατέλιπεν· αὐτὸς δὲ ἐν Μεδιολάνῳ, τῷ τυράννῳ προσέμιξεν.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Θεοδόσιος ἐν φροντίδι μεγάλῃ καθίστατο· δύναμίν τε μεγίστην κατὰ τοῦ τυράννου ηὐτρέπιζεν· εὐλαβούμενος μὴ καὶ τῷ νέῳ Οὐαλεντινιανῷ ὁ τύραννος φόνον βουλεύσῃ. Κατὰ τοῦτο δὲ καὶ πρεσβεία Περσῶν παρῆν, εἰρήνην παρὰ τοῦ βασιλέως αἰτοῦσα. Τότε δὴ καὶ προσγίνεται τῷ βασιλεῖ υἱὸς Ὁνώριος, τεχθεὶς αὐτῷ ἐκ τῆς γαμετῆς Πλακίλλης, ἐν ὑπατείᾳ Ῥιχομηλίου καὶ Κλεάρχου, τῇ ἐνάτῃ τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός. Καθ' ἣν ὑπατείαν καὶ Ἀγέλιος ὁ τῶν Ναυατιανῶν ἐπίσκοπος, μικρῷ πρότερον ἐτελεύτησεν. Τῇ δὲ ἑξῆς ὑπατείᾳ, ἥτις ἦν Ἀρκαδίου Αὐγούστου τὸ πρῶτον καὶ Βαύδωνος, τελευτήσαντος Τιμοθέου τοῦ ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας, Θεόφιλος τὴν ἐπισκοπὴν ἐκδέχεται. Μετὰ ταῦτα δὲ ἐνιαυτῷ ὕστερον καὶ Δημόφιλος ὁ τῆς Ἀρειανῆς προεστὼς θρησκείας, τέλει τοῦ βίου ἐχρήσατο. Ἀρειανοὶ δὲ Μαρῖνόν τινα ἐπίσκοπον τῆς οἰκείας αἱρέσεως ἐκ Θρᾴκης μετακαλεσάμενοι, αὐτῷ τὴν ἐπισκοπὴν ἐπέτρεψαν· ἀλλ' οὐκ ἐχρόνισεν ὁ Μαρῖνος· ἐπ' αὐτοῦ γὰρ διῃρέθη ἡ Ἀρειανῶν θρησκεία, ὡς ὕστερον λέξω. Δωρόθεόν τε αὖθις ἐκ τῆς Ἀντιοχείας τῆς ἐν Συρίᾳ μεταπεμψάμενοι, ὑπ' αὐτῷ ἐτάττοντο. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπὶ τὸν κατὰ Μαξίμου πόλεμον ἤλαυνε, καταλιπὼν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει τὸν υἱὸν Ἀρκάδιον βασιλεύοντα. Καταλαβών τε τὴν Θεσσαλονίκην, εὑρίσκει τοὺς περὶ Οὐαλεντινιανὸν πολλῇ ἀθυμίᾳ διάγοντας, ὅτι δι' ἀνάγκην τὸν τύραννον ὡς βασιλέα ἐδέξαντο. Ὁ Θεοδόσιος δὲ, ἐν μὲν τῷ φανερῷ οὐδέτερον ἐδείκνυεν· οὔτε γὰρ ἠθέτει, οὔτε προσεδέχετο τὴν Μαξίμου πρεσβείαν· οὐ μὴν ἠνείχετο περιορᾶν τυραννουμένην τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν, προσχήματι βασιλικοῦ ὀνόματος. Ἀναλαβὼν δὲ τὰς δυνάμεις τῶν στρατιωτικῶν ταγμάτων, ἐπὶ τὴν Μεδιόλανον ἐχώρει· ἐκεῖ γὰρ ἐφθάκει ὁ Μάξιμος.

A ſus, venit in Illyricum, & in urbe Macedoniæ Theſſalonica ſedem fixit.

Cap. XII.

Quomodo Imperator Theodoſius collectis adverſus Maximum ingentibus copiis, quo tempore Honorius ei ex Flaccilla natus eſt, Arcadium quidem reliquit Conſtantinopoli, ipſe vero juxta Mediolanum conflixit cum Maximo.

Imperator vero Theodoſius in maximam ſollicitudinem conjectus eſt: B metuensque ne juniorem quoque Valentinianum tyrannus per inſidias interficeret, ingentes adverſus eum copias comparavit. Eodem tempore Perſarum legati advenére, pacem ab Imperatore flagitantes. Alter etiam filius Honorius Imperatori tunc natus eſt ex Flaccilla conjuge, Richomere & Clearcho Conſulibus, die quinto Idus Septembris. Quo quidem anno Agelius Novatianorum Epiſcopus ex hac luce migravit, paulo antequam naſceretur Honorius. Sequente anno, Arcadio Auguſto primùm & Bautone Conſulibus, mortuo Timotheo Alexandrinæ urbis Epiſco- C po, Theophilus ſacerdotii curam ſuſcepit. Anno poſt Demophilus Arianæ partis Epiſcopus extremum diem obiit. In cujus locum Ariani Marinum quendam ſuæ ſectę Epiſcopum ex Thracia accitum ſubſtituerunt. Verum Marinus non diu permanſit. Ejus porro temporibus, Arianorum ſecta duas in partes diviſa eſt, ut dicemus infra. Poſt hunc igitur Ariani Dorotheum ex Antiochia Syriæ revocantes, Epiſcopum ſibi conſtituerunt. Interea Imperator Theodoſius ad bellum contra Maximum cum exercitu proficiſcitur, relicto Conſtantinopoli filio ſuo Arcadio Auguſto. Cumque D Theſſalonicam veniſſet, Valentinianum ejusque Comites mœrore oppreſſos offendit, propterea quod neceſſitate compulſi, tyrannum quaſi Imperatorem ſuſcepiſſent. At Theodoſius, palam quidem nullum in alterutram partem indicium animi ſui dabat. Nam neque legationem Maximi repudiabat, neque admittebat. Sed cum Imperium Romanum ſub Imperatoris nomine tyrannica dominatione oppreſſum videret, & diutius ferre non potuit. Collectis igitur Romanorum militum copiis, Mediolanum contendit. Illuc enim jam Maximus advenerat.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN